

ШЫН

Совет Эвилелинн Коммунист партиясының
Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттеринин,
ажылчы чоннар депутаттарынын область Советинин органы

1923 чыла
түдештелгенин

1954
ОКтябрь
27

СРЕДА
№ 214 (3151)

ӨРТЭЭ 20 КОП.

Коммунистер болгаш комсомолчулар! Бистиң социалисти үлетпүрү-
вүстүң улам ыңай чектелишкени дээш, көдээ ажил-агийнң бедик
көдүрлүүшкүнү дээш, совет улустуң чагай чоруунуң чайылыш чок
өзүлдези дээш, ССРЭ-ге коммунизм тургузушкуну дээш демиселчилер-
ниң бири одуруларына болуңар!

(Октябрынң социалисти Улуг революциясынын
37 чыл оюнга СЭКП ТК-ның кыйгырыларындан).

Районнарның партия конференциялары

Амгы үеде бистиң областың районна-
рың партия конференциялары болгаш пар-
тия хурадалары болуп эртпир турар. Баш-
тайгы электерде Бай-Тайга, Кызыл, Каа-
Хем районнарың партконференциялары
болгаш Току, Эрен районнарың партия
хурадалары болуп эрткелден, а чокку хү-
нерде област өске бүгү районнарың
болгаш Кызыл хоорайның партия конфе-
ренциялары болуп эрткелер.

Районнарың партия хурадалары болгаш
конференциялары болса, областың партия
организациясының амырларында поли-
тиктиң улуг ужуру-дузалыг болушкуну бо-
лур. Районнарың партия организацияла-
рының дээш органыра—партия конфе-
ренцияларында белгилең төлөөлөр пар-
тияжи шийтиш демократия, шүгүмчүл-
үк болгаш бот-шүгүмчүлүк үндешкелер,
—партия райкомнары канчаар ажилдап
келгенни дугайында түңгөлдү кылды,
партияжи-политиктиң ажилды ачы-аңгы,
культура тургузушкунуң чедишкени-
леринге холбоштыр анализтеп көрүп ту-
рарлар.

Районнарың партия организациялары
СЭКП-ниң XIX съездининг база оң сою-
да партияның болгаш чазактың үндүр-
төөгүтү шийтиштерин амырларга бот-
тандыра талаш-биле боттарының мурну-
вунга практиктиң сорулгаларын тургу-
шканар, а оң күсселдер чедишкенин
болуп белгилең бүгүдөй белдирер. СЭКП
ТК-ның сентябрь пленумунуң союда об-
ластың көдээ партия райкомнарының ор-
ганизациячы болгаш политиктиң ажилдары-
ның денгели көзүңү-биле белден. Партия
райкомнары болгаш эге организациялары
социалисти көдээ ажил-агийнң мурну-
да тургустунуп келген чаз сорулгаларың
улус ажил-агийнң улуг ужуру-дузалыг
бүгү ажилчы массаларга кааба-биле та-
йыбырлашкан, колхозтарын организаш,
ажыл-агийн талаш-биле улам быжылгаар
дээш түтүлдүт ажилдап, көдөңнү ажил-
ишчилеринң социалисти чарыкын кал-
бартып, артыктерин ишти байлаан жер-
жүдүп, көдээ ажил-агийнң түргөй тем-
пиде жеткүздөшкөн хандырырлар.

Маякты бо чылын областың тус-тус
районнарында ажил-агийн болгаш
политиктиң сорулгалар чедишкенин
шийтиштеринин турар. Областың тараа-
чын болгаш араг ажил-агийнларының
90 ажыг хузуу колхозтарда каттыш-
кы, а колхозтарның көдээ ажил-
агийн ажилдарының 90 чыгын хуу-
зун 12 МТС-теринң техникалыг
биле күссөдүп турар алгарган. Тарыга
культураларының шөмү болгаш дүдүк
кажанчылардан-ла белден. Мад ажил-
агийн жеткүздөшкөн өөрүчүтү чедишкени-
нер бар. Колхозчу көдээ суурлар сайлар
турар. Област көдээ ажил-агийн продукту-
ларын күргөңө дүдүктеринин планнарын
чедишкенин-биле күссөдүп турар. Тыва-
нын колхозчуларының культуру болгаш
материалдык чагай амырларын улам бай-
лашкан.

Амгы үеде көдээ ажил-агийнң улам
ыңайлыг жеткүздөшкөн дээш кызыл-аңгы
күш-ажыл болза, көдөңнү бот ажил-ишчи-
леринң иштү күзели, сокшам дивос чүткүлү
болуп берген. Олар социалисти чарыкына
сырый каттыккы, электер салында-ла бе-
диктен хүлээлгелерин боттарының ап ту-
рарлар. Мада коммунистеринң авангар-
ты ролу—күш-ажылчы, организашчы бол-
гаш политиктиң идеялыг көдүрүлгөн, кө-
дө ажил-агыга оперативти болгаш бот-
түтү дүдүкү дугайында партияжи уду-
туучуларга оларның төлөөлөрү улам бе-
лден.

Көдээ ажил-агийн районнарың пар-
тия, совет органыра канчаар удуру
узурун бистиң көдээ коммунистеринис
өкд билдирер. Мычтанга амгы үеде рай-
оннарың партия конференцияларының
ажылчы олар идеялыг киржин, тус-
тус районнарың практиктиң ажилдарында
илереп турар четиштерин узууларының
пый аргаларын айткан тодаргай ший-
тиштерин хулаап ап турарлар.

Конференцияларга болгаш районнарың
партия хурадаларына коммунистерин шү-
гүмчүлдерин болгаш саналдары болза,
моон сонгаар партияжи организаштыг бол-
гаш политиктиң ажилдарың денгелин

улам бедик дээш оларның улуг сөнүр-
гөдөңнүн база керек кырында чүткүлдү
болурунун херачин болур. Партия ажил-
чында, ажил-аңгы, культура тургузууш-
кунун удурунун херачин эрегей-
лешкенин болгаш бюрократизми болуру-
назын партияжи массалар боттарының
удуручуларында шийтишкы-биле не-
ген турарлар.

Бай-Тайга районнуң партия конфе-
ренциясы оң райкомун ийи дугаар секре-
тары турган эш Пахабовтуң дыка четпес
ажылдааны илерден. Оң болза, партия
ажылчы болуудун мергежилни бедикерин
орадашпаан, массадин хоорук ажилдап
келген. Отчеттүр үениң тургузууда мал
ажылчынын фермаларында чаныс-даа мал
барып көрбөс, каага-даа лекция ном-
чусаан. Току райкукемоун аппаратының
ажылдаачылары көдээ Советтерин хүн-бүр
органаш-массады ажилдарыңче ханды-
кын кирбей турарын, бюрократизмде
болгаш колхозлар чоруктан адырыбайн
келгенин районнуң партия хураалына са-
нал берген коммунистер шийтиш шүгүм-
чүлөөнөр. Райкукемоун ажилдаачыла-
ры хүн-бүртүтүн илгер, организашчы
ажылдары холбош, үе-шактын хей ке-
лини шийтиштер болгаш айткышын
чагаалар бижиринге чарыгдан турарлар.
Мычтанга СЭКП райкому Советтер ажил-
чында партияжи удурутуганын ажилдей,
оң ажилы бою холгаарып, а даякка
керек дугайында харысалгалык болурун
райкукемоун удуручуларында кош-
кач көсөп берген.

СЭКП-ниң Кызыл райкому колхозтарын
партия эге организацияларының ажилчы
практиктиң дузалыгынын ажилдейин,
ажыл-агийнң байдалы дээш оларның хар-
ысалгалык белдирбей турарын районнуң
партия конференциясы илереткен. Оон
ийаи Эреннин партия райкому көдээ ажил-
агийн мурнаачыларының дүдүктерин
дентердир ажилды дыка четпес чорудуп
келгенин, көдээ ажил-агийнң тусвай
артыктерин-биле харылаанын ажилдейин
дээш коммунистер чөгүтү шүгүмчүлөөн-
өр.

Районнарың партия конференциялары-
на коммунистерин шүгүмчүлдерин болгаш
саналдары боттарының партия эге
организацияларының ажилчы улам ажил-
деринче улаанып турар.

Партия ажилында четпестерин шүгүм-
чүлүк болгаш бот-шүгүмчүлүк бистиң
кужувуту колхоздар эвес, а харын улам
быжылгаар дүрүн калчак-ла утул бол-
бас. Чокку хүнерде 8 районнарың бол-
гаш Кызыл хоорайның партия конфе-
ренциялары база өвүр районнуң партия ху-
рады болуп эрттер. Оларга одуружур ком-
мунистерин идеялыг бедикеринге рай-
комнарың болгаш хоорамунуң өчтөк илет-
келери улуг ролду ойнар. Отчет-илет-
келер политиктиң документалар болур.
Мычтанга оң кылырында улуг кичээң-
гей салдыган турар ужурут.

Районнарың болгаш хоорайның партия
конференциялары Советтерин, профсоюз
болгаш комсомол организацияларының,
улетуру бидүрүлгелеринин, улус өөрдө-
гөзүнүн, кады камгаланың, культура
албан четиштерин ажилдарында болгаш
албан партияжи удурутуганын байдалында
чөгүтү анализте берген турар ужурут.
Конференцияларын партия райкомнары-
ның чаз составтары согутурар. Анаа
практиктиң ажилга боттарың боттөрөөн
эң-не авторитеттиң иштер согутурарлар.
Партияжи демократтың централизиң
принциптерин ылапты-биле удурулга
болдурушаан, бүгү районнарың партия
конференциялары бедик идеялыг болгаш
организаштыг денгели эрттер.

Партия райкомнарының удуручулары
боттарының ажилында четпестерин чүткө
аас кырында мияны каарында кызыл-
гаварлатынмай, а оң илерден четпестерин
чөгүтү үенинде уулап амыр талаш-биле
керек кырында боттүг ажилдарын чорудар
ужурут. Мычтанга районнарың партия
конференциялары областың партия органи-
зациясының ажилчы улам бедик денгелин-
че көдүрүлгө улуг ролду ойнар болгаш
партия организашчыларының сырый кат-
тыжынышынын, организаштыг чорудуп,
дайынчы арталыны улам быжылгаар.

ОН АЙЛАРНЫҢ ПЛАНЫН КҮҮСЕТКЕН

ЧЕЛЯБИНСК. Октябрь 21-де «Челябинск-
уголь» комбинаттың дагдылары он ай-
ларын планының үлүңгө он сөөлүгү муң
туна тонна отулар чүдүлү бергенер.

Мурнуу Уралдын шахтерлары Улуг Ок-
тябрынң 37 чыл оюнга чаз-чаз чедиш-
кенин ужураштып турарлар. 15 шах-

талар болгаш чер кырында хөмүр даш ка-
лар 3 черлер 10 айларын планнадан
лашкаар отулар чүдүлү берип турар.
Челябинск бассейниде муңажы № 44
болгаш № 47 шахталарын дагдылары 11
айларын программазын күссөткен.
(СЭТА).

Забайкальде аңгыыр сезону

ЧИТА. Забайкальдин тайгаларында хар
чапкан. Кышкы аңгыыр сезону агадан.
Өлүк тывыштарыңче чус-чус аңчы-эвен-
килер, а оң ишкан Казарский, Тунгоко-
ченский, Тунгиро-Олексиновский, Шилд-
ский, Нерчинский районнарың колхозчу-
лары аътанышканнар.

одаглары болгаш тусвай черлерин туткан.
оларже аш-чөм продуктулары, ил-
хейти, дары болгаш өске-даа өк-чөмөк-
терин сөөртүп чедирген. Тынышче үнери-
нин мурунда аңчыларын район сайтарын
болган, аңаа өлүк белеткеленин талаш-
биле бедиктен хүлээлгелер алдыган.
(СЭТА).

Таджик ССР-ниң Дээди Советинде Таджик ССР-ниң Министрлер Чөвүлелинге Таджикстанның Коммунист партиясының Төп Комитединге

Совет Социалист Республикаларың Эвилелинн Дээди Советинин Президи-
уму, ССР Эвилелинн Министрлер Чөвүлели болгаш Совет Эвилелинн Коммуни-
ст партиясының Төп Комитеди Таджик Совет Социалист Республикасының тургу-
туганының чөвөри беш чылын—алдарың байырлады таварыштыр Совет Тажик-
станның ажилчыларында, колхозчуларында, интеллигенциясында, бүгү ажилчы
чоннарында илг байыр чедирип, база оларның амыр-мендизин айтырып тур.

Октябрынң социалисти Улуг революциясы таджик улустуң өскө-байлар
болгаш шагиттарың мөчүлдөдөн база хаан чазактың национал колониялыг дар-
галыңдан көдөңнө хостап, хостуг, өөрүшкүлүг амырларды тургузарыңга кылбас дөг
гемерни Таджикстанның ажилчы чоннарыңга ажилды берген.

Коммунист партияның ленинчи-сталинчи мерген национал политиканың
боттанышкынының түңгөлдө ажилчы таджиктер ССРЭ-ниң бүтү амы-дуума
улуларының дузалыгы-биле боттарының күрүнесин тургузуп, мурнуу хааның
империяның ажил-аңгы болгаш культура талаш-биле хожудангай кымык черин
хостуг болгаш чектелген, индустриализм-колхозчу социалисти республика кыл-
ды тургудурун.

Совет эрге-чарыгының чыдарында ажилчы аңгы өскөн болгаш быжылган,
ажылчы тараачын чок-биле эвилдеге социалисти тургузушкуну талаш-биле улуг
чедишкенин чедип алган.

Совет Таджикстанның ажилчы чоннары хей адырамы үлетпүрү тургускан.
Үүрүк бичин ус-тыкшы мастерсалаарың оңунда дагдуарың, хөмүр даштын,
демирин чүве болбазырадып кылырың, хөвөң арылгаларың, пест-тавының,
апы-чөмүн улетурунун улуг бидүрүлгелери республикада туттуңган, энергетик-
тиң суур тургустуңган.

Колхозчу тургузушкунуң тилегези республиканың чаз көдээ ажил-аңгы тех-
никалы-биле чешелген, амгы үениң буга-сугарылыңды кылбас чектедип көдээ
ажыл-аңгының дүрүн темпизин хандырган. Көдээ ажил-аңгының ажил-ишчилери
колхоз болгаш сокшам бидүрүлгелерин бүтү талашынын база хамактын мурунда
Таджикстанның экономикасының кол адыры—хөвөң ажилының күштүг чаз кө-
дүрүлүшкү дээш идеялыг бедикерин турарлар. Сөөлүгү беш чылын тургузуу-
да республикада хөвөң тарылышың шөмү хонүтүлө өскөн, а чиг-хөвөңдүң ишти
чымыдамы ийи катан чыгып көвүдөн. Таджикстанның хөвөң тарыкчылары бот-
тарының дайынчылыг мергежилди-биле бүтү чуртка адырышканнар.

Таджик улустуң национал хөвиринг, социалисти улус шынарың культураны
чайгытыш чокка өзүп, чектелип турар. Мурнуда карангы-бүдүлүк болгаш хож-
жудангай турган чурт—Таджикстан ам мурунады совет культураның республиканы
болуп турар. Таджик ССР-де школарың, ортукм тусвай артыңин болгаш дээди
өөрдөңгениң чедиринг кылбас чектиң тургустуңган, күрүлө университетиди, Эр-
темир академиязын, театрлар, чус-чус клубтар, олимпиадалар, номчулга бажыңнары
болгаш культура бажыңнары ажилдап турар. Совет таджик интеллигенциясы—
инженерлерин, техниктерин, агрономнарын, башкыларың, өччилерин, эртем
болгаш культура ажилдаачыларың хей муң отряды республикалы.

Мурнуда даярланып болгаш эрге-иштер чок чораян таджик хөвөңчелериниң со-
вет эрге-чарыга шүүт хостаткан. Олар ам коммунист тургузушкунуң бүтү
адырында ар улус-биле неге идеялыг киржин турарлар.

ССРЭ-ниң Дээди Советинин Президиуму, ССР Эвилелинн Министрлер Чөвүле-
ли, Совет Эвилелинн Коммунист партиясының Төп Комитеди республиканың
ажыл-аңгының болгаш культураның улам ийи чектелишкенин дээш демис-
селге Совет Таджикстанның ажилчы чоннарың чедишкенин удурун кү-
зөп, олар ССРЭ-ниң бүтү улустарының найырдыг өг-бүдөң-биле бистиң чуртка
коммунизмин тилегези дээш демиселдиң улуг херачинге чаз салышкыны ки-
рер деп быжыг идеялың илереткен.

ССРЭ-ниң Дээди Советинин Президиуму
ССР Эвилелинн Министрлер Чөвүлели
Совет Эвилелинн Коммунист партиясының Төп Комитеди

Латви ССР-ниң колхозтары болгаш совхозтары тараа белеткелениң планын күссөткен

Латви ССР-ниң колхозтары болгаш сов-
хозтары 1954 чылдың дүдүкүдөн тараа
белеткелениң күрүне планын хуусаа бе-
летке күссөткенер. Эрткен бүдүн чыл-
дың дүдүкүндө бодаларга, 374 муң пуд
хей тарааны күрүнеге дүжөдөгөн. Рес-
публиканың колхозтары МТС-териниң
ажылдааны дээш хүлээткен өчөттөр өзү-
гавар күрүнеге тараа дужалашканы болгаш
күрүненин садын алкышкынының чур-
му-биле тараа садарын үрүчүлүк, кол-
хозчуларың күш хүнеринге тарааны бе-
рип турар.

Республиканың колхозтары оң ишкан
дуң дужалашканы болгаш садарының
күрүне планын хуусаа бетинде 112 муң
күссөткенер.

Ам үеде республиканың колхозтары
болгаш совхозтары 1955 чылдың чакы
тарылыгында үренин уруушкунуң талаш-
биле ажилдарың, аңгы адырыла-
зының, картофель болгаш ногаалар, чигир
өкөлдө болгаш лён продукциязы ажап
алкышкыны болгаш күрүнеге ду-
жалашканы талаш-биле ажилдарың
чорудуп, мадды камгалашкынының
белеткенип турарлар. (СЭТА).

Москва областың колхозтары болгаш совхозтары картофель белеткелениң планын күссөткен

Москва областың колхозтары болгаш
совхозтары картофель белеткелениң бол-
ган садарының өзүрге омыган план-
нарын 102,0 муң күссөткенер. Эрткен

чыга бодаларга 81 муң тонна хей карто-
фельди бо чылын күрүнеге дүжөдөгөн бол-
ган сөтканнар. (СЭТА).

«Динамо» завод он айларын планын күссөткен

Москвавиң Бирон атыг «Динамо» заводун
коллективни октябрь 20-де он ай-
ларын планын күссөткен. Үш каарлар-
дарың болгаш бо айның 20 хүнеринин
оңалдыгына немей элден каш рубльдин
аэротехниктиң продукциязын, оң иш-
тинде барык-ла муң хире электри ший-
кичкелерин бидүрүп үндүргөн. Бидүрүл-
гөң бот шөдөңгө бидүрүлгө хөмөлдөп
эрткен чылдың оң үениң денгелинде 11
хуу өскөн.
Алдыңган хүлээлгелерин күссөдөң

дээш демиселшпаан, бидүрүлгөниң кол-
лективни 75 тоннаын улетуру электровос-
тарыңга, трансформаторыңга болгаш авто-
бустарыңга херестик электри дериглерин
бидүрүлгө талаш-биле база көдө ажил-
аңгыга херестик артык кезектер бидүр-
үлгөни талаш-биле 1954 чылдың оңалга-
зын күссөткен. Күш-ажылды бидүрүл-
гөңдү улам ийи бедикер, трей кызыр
чоруктан чидирилгени болдурушаан чедип
алдыган. (СЭТА).

Сталинградта муң-муң чаа пудуглар

СТАЛИНГРАД. Сталинградтын бүгү-ле
черлеринде тулдү ажилдары чоруп турар.
Ам мыда муң ажыг чаа тулдүлүр бар.

Чурттагының улуг тулдүлүр-биле кады
культура-амырларын дыка хей бе-
жиринин тулдүп турар. Чокка чаа де-
мир орук вокзалын, планетарийин ажил-
далга кирген, беш иштетүүрүнүн, ийи
улуг өмнөлөгөн хоорайларын, школары-
нын, кино театрларың тулдүлүр чор-
туруп турар. Көдээ ажил-аңгының бол-
ган хоорай ажил-аңгының инженерле-
ринин ийи дээди өөрдөңгө черлеринин
чаа тулдүлүрүндө ам өөрдөңгө чоруп ту-
рар.

Сталинградтын ыдыгылында улуг ту-
лдү ажилдары база чоруп турар. Крас-
ноармейский районнуң санал мын-
дының кезинде чагайжымр туттуңган
ажылчы суурлар өзүп үген. (СЭТА).

Коммунист партияның дайынчы кыйгырылары

Октябрынң социалисти Улуг револю-
циясынын 37 чыл оюнга Совет Эвилелинн
Коммунист партиясының Төп Ко-
митединиң Кыйгырылары совет улус
улуг сорук киришкени-биле уткаан. Бис-
тиң партиясың Төп Комитединиң ок-
тябрь Кыйгырыларында совет ажилче-
рин тургузуучу күш-ажылчы улуг
тилекелери тодаргай илереткен бол-
гаш коммунизм тургузушкунуң талаш-
биле моон ийи айгы улуг сорулгалары
тодаргайлатынган.

Октябрь тургузушкунуң тарту-
ткен Советтер күрүнеси болза, хосталга,
социалисти чаз амырларче орукту
улауларга айттып, ону чыратылаан хер-
ел болуп турар. Улуг Октябрынң үжөн
чеди чыл оюнуң мурнуу чарымын хүн-
ириде СЭКП ТК-ның Кыйгырыларының
мындай сорук киришкени өстери дегелей-
нин бүтү амырларды байыраачынгы ды-
налып турар.

—Октябрынң социалисти Улуг револю-
циясының 37 чыл ою дегелерин!

Дегелейниң бирги дайынчының үенинде
агадан Октябрь революциязын тайбын
дугайында ленинчи депрет-биле хан те-
гүштүгүнүгү, дөрбөдөңчү дайынчы сокшам-
дыр дооңуну чарлаан. Октябрынң со-
циалисти Улуг революциязың көдүр-
гөни тайбынның ыдыктыг түтү бистиң
хүшеривисте бодун долаандыр чө-бөжүр-
үзүңиң миллион-миллион бөдүн ажил-
лериң сырый каттыштырып турар.

Коммунист партия, совет улус тай-
быны камгалары дээш, улустар ара-
зында найырадыг харылаалары бы-
жылгаары дээш могай чокка демиселчи-
ни боттарының хүлээлгөңүгү хөдөөгөңи
ылдар санап турар. СЭКП ТК-ның кый-
гыры турары:

—Бүгү чурттарың ажилчы чоннары!
Бир эвес улустар тайбыны камгалары
мың хөвөң боттарының холунга алып
болгаш ону туюлунга чедир камгалар
болза, тайбын камгалатынган болгаш
быжылгатынган турар! Тайбың дээш де-
миселге улустарың чаныс эвин быжыл-
ганар!

Октябрынң социалисти Улуг револю-
циязын тилегезин бөрү үжөн чеди
чыдар — марксизм-ленинчи революстуг
идеяларың тилегезинин чыдары бо-
луп келген. 1917 чылдың октябрьда ийи
түңгөлдөңгөңү бүтү дегелей төөгүлү-
гө агадан үндешин өргөлдө — эр-
ги, капиталисти дегелейден, чаз, соци-
алисти дегелейге өргөлдө сокшам
чокка үрүлүдөңүп турар. Ам бүгү аңгы
терелгелениң үштүң бир кезең империа-
листиг дараалды аадаан уштуңган,
капиталисти мөчүлдөдөн хостаткан.

Улус демократиязың чурттары, Кы-
даг Улус Республикасы Совет Эвилелинге
болгаш партияның, демократиязың
болгаш социализминг улуг, күчүлүг аге-
ри болуп турар. Социализм тургузушкуну
нулга оларның чаз-чаз чедишкенин
болурун совет кижилер ийи-биле күзөп
турар. Оң илг күзөп партияның Кыйгы-
рыларында илереткен:

—Улус ажил-аңгының улам ыңайгы
көдүрүлүшкүнү дээш, улустарың чагай
байдалын чайгылыш чокка бедикер дээш,
социалисти ниитиледи тургузары дээш
«чедишкенин демиселчи турар улус де-
мократиязың чурттарының ажилчы
чоннарыңга аны-дуңманың байыры!

Улус-демократтыг чурттарың болгаш
Совет Эвилелинниң бузулбас найыралы ба-
за нады амырларды дегелер, чектелген,
быжылсын!

—Улус ажил-аңгының болгаш культу-
раның көдүрүлүшкүнү дээш, чурттуң
индустриализациязы дээш, социализмин
үндешкенин тургузары дээш чедиш-
кенин демиселчи турар улуг мыдат
улука аны-дуңманың байыры!

Бүгү дегелейде тайбының күчүлүг
фактору—совет болгаш мыдат улустары-
ның бузулбас найыралы база нады ажил-
дамжылгазы дегелер, чектелген!

Тайбың дээш, национал хамаарышпы-
чорук дээш, империалисти дараалга улуг
демиселчи турар улустарга, колоний бол-
ган хамаарылыгы чурттарың улуста-
рында совет улустун мурундан бистиң
партиямы байыр чедирип турар.

Коммунизмин чыраткылыг бедикер
бүдүрүлгө чоруп орак совет улусту ту-
чушкунуңга шыгараан Коммунист
партия болгаш Совет чазак баштап турар.
Коммунист партияны, Совет чазак-

тың болгаш улустуң каттыжынышынын—
өвчүлүк-лаа аажок улуг күш болуп ту-
рар. Совет ажи бүтүтү, бүтү улус, бүтү
партия болгаш күрүне оң каттыжыны-
шын улам быжылгаларың хан-тамы-
рында согурулгалды. СЭКП ТК-ның
Кыйгырыларың мыңча деп турар:

—Партияны, чазактың болгаш улус-
тун бузулбас чаныс эвин дегелерин!

Коммунист партияның октябрь Кый-
гырылары болза, ажилчы аңгы биле
тараачын чоннуң эвилелин, бистиң чурт-
туң улустарыңды аны-ду

ССРЭ-нің күрүнениң улусчу танец ансамблинің артистери Пекинде

ПЕКИН. Ыдатта оң көргүзүп чедер берген ССРЭ-нің күрүнениң улусчу танец ансамбли Пекинге улуг чедириники-биле оюн көргүскөн.

Ансамбль Пекинге барганының үезиниң иштинде 14 концерттери көргүскөн, анза наймсалдык он-он муң ажылчы чоннары—Пекиниң бүүдүрүлгелериниң ажылчынары болгаш албан-каакчылары, Пекинь гарнизонунуң дайынчылары болгаш командирлери, өөреничилер эртериниң, литератураның болгаш уран-чүдүң ажылдакчылары олуршканын Пекиниң улустуң стадионуна болгаш ансамбльдиң чүгле өсөлүс көргүзүнгө 20 муң ажыг көргүчүлөр олуршканын. Концерттерден ангыда ансамбльдиң улуттукчу ажылдакчылары совет хореография дугайында алаан кам бекселдери болгаш лекцияларын чорутканын болгаш наймсалдык уран-чүдү ажылдакчылары-биле чыгыс эвес улаа ужурашышканын кылганнар. Ансамбльдин артистери ол ышкаш Пекиниң төөгүлүг тураскаалдары-биле болгаш наймсалдык солун чүдүдери-биле танышканын.

СЭТА-ның корреспондентизи-биле бекселдериң ансамбльдин уран-чүдү ажылдакчы ССРЭ-нің улустуң артисти Игорь Моисеевич чугаалааны болза, бистерге утундурбас чүдүдери артырып берген эрте-бурунгу кыдат култураны боттарыныкы каротарыкыс-биле көөр чорук уран-чүдү ажылдакчылары бистерге эң-не онза үнеги болгаш ажык-дузалыг-дыр. Ансамбльди Ыдатта өөрүшкүлүг хүдээп алганының болгаш кыдат эштериниң ансамбльдин артисттерин хүрээлээни наймсалдык кичээлгеиниң дугайы чугаала-вышаан Игорь Моисеевич меделээни болза, ансамбльдиң коллективни ол күдээп чүткүдүлү болгаш наймсалдык ханы илороскоиникиге ханызы-биле өөрүп четиригөн.

ССРЭ-нің күрүнениң улустуң танец ансамбли Пекинге боюунуң оюн көргүзүлгелерин дооскаш, октябрь 23-те Тяньцзиньче чорутканын болгаш алаа алаан кам концерттерин көргүзээр.

(СЭТА).

Тараалаң улуг госхозту тургузарыңа Кыдатта белеткел

ПЕКИН. Синьхуа агентствелиниң дамчыдып турарын баугаар азырга тараалаң улуг госхоз тургузарының талазы-биле белеткел ажылы Кыдат Улус Республикасына эгелээ. 20 муң гектар тарыга шөлүгүтүтү Хэйлуаньда можда Цамусь хоорайының чөөн талазына тургузар. Госхоз болза, совет улустуң Ыдатта белеткел

берген машиналары болгаш дериглери-биле хандыртканын турар.

КУР-нун Бөдөө ажыл-агый министрствонуң чорутканын шийилчек партиязы тускайлаан участкада белеткел ажылдарычче кырыпкен.

(СЭТА).

Словакияның эртемнер академиязының чанында орус дыл институту

ПРАГА. Словакияның эртемнер академиязының чанында ССРЭ-нің орус дыл, литература болгаш төөгү институтун тургускан. Оон-биле холбаштыр Братислава Словакияның эртемнер академиязының Хей-Иштвэн эртемнериниң секциязының президиумунуң байырыг хуралы болган, аңаа чаз организастатылган ин-

ституттун сорулгаларының дугайында илеткеди оң директору Ян Гровьенчик кылган.

ССРЭ-нің орус дыл, литература болгаш төөгү институту Парижте орус дыл болгаш литература институту-биле сырын харылаалыг ажылдар.

(СЭТА).

Тайбыңның херээнге салышкын

ДЖАБАРТА, октябрь 21. ССРЭ биле Кыдат Улус Республиканың аразында дугуржулгалары таймырлавышаан, «Уарна рахыт» солун бо дугуржулгалар болза, тайбының камгалаарычче улаган деп мурнуку чүдүдүге бижи турар. «Совет Эмгекчилериниң Кыдатка көргүзүп турар дузалалчымы улуг ужуру дузалыг. Бо болза, чүгө ийи чурттарыңа—ССРЭ биле КУР-нун аразында эп-наймсалдык демдээ эвес, бо болза, тайбының болгаш

бүгү улустарының аразында эп-наймсалдык херээнге салышкыны» деп солун бижи турар.

ССРЭ биле КУР-нун аразында дугуржулгалары Мурауу-Чөөн Азияда тайбынга чүдүдүлгөн айтылмышаан, Нерууну Пекинге барганы Азияның улустарының аразында эп-наймсалдык мөөн сонгаар хөгжүүрүңге база-ба ийи берип турар деп оон ыңай солун демдегеп турар.

(СЭТА).

Индияда француз ээлелдерин индияның чазаанга шилчидер дугайында дугуржулга

ЛОНДОН. Рейтер агентствелиниң корреспондентизиңиң Деидин дындамы-биле азырга, Индияның девлекээринде бүгү француз ээлелдери ноябрь 1-ден эгелеп Индияга шилчидер дугайында Индия биле Франция берээге ат салган.

Француз Индияның 320 муң чурттакчыларының төлөөлүкчидери индий эдилели-биле каттыгар дугайында шийтир үндүргөн Пондшери чоюгуна болган тускай конгресстиниң соонда бо дугуржулга болган.

Индияның полициясы Пондшери, Баррикад, Маэ болгаш Янао деп черлерин

(СЭТА).

Турцияда тарааның куду дүжүдү

НЬЮ-ЙОРК. «Джумхурет» деп туре солунга үндөлүк Ассамблея Пресс агентствелиниң Стамбулда корреспондентизиңиң бижи турары болза, бо чыдын агаар-бойдустан багы болганындан Турцияда тарааның дүжүдү эрткен чылдагы-

зындан 50—60 хуу куду болуп турар. Дүжүттүң куду болган чорук чыккан чорукту боюдуруп турар, оон уркуундан Стамбулдуң рыноктарында өртөстөр дыка улгаткан деп солун айтып турар.

(СЭТА).

Барың Германияны чепсеглээринге Англияда удурланып турар

ЛОНДОН. Парламентың меделерин баугаар азырга, Шотландияның 350 муң кижи каттыштырып турар фракция болгаш бекке билгилг эвес ажылчынарының профвелелиниң шотланд комитети Барың Германияны «өндөр чепсеглээр» дугайында айтырыкже камаарылганы өдө көөрү-биле» (профвелелиниң барың үздүлгү удурулга чери Барың Германияның милитаризасташканын деткип

турар) профвелелиниң национал күөскомуң кылгырап деп чыгыс үн-биле шийтирилдөө.

Европага англи шериглериниң 44 чыдыл дугурзууда турарын баш бурингаар көрүп турар тос чурттарың Лондон чөвүл хуралының шийтирилгелериниң талазы-биле улуг дүвүрээниң комитет илереткен.

(СЭТА).

Гетеборгтун порт ажылчынардын судман турары

СТОКГОЛЬМ. Бо чыдын апрельде болуп эрткен ажыл сохадымшыкының кирешин порттарың чык чүдүрүчүлдериниң суд чорудуулазы Гетеборгга ийи холуктуң дугурзууда болуп эртен. Ол ажыл сохадымшыкының «дүрүм баугаар» чарлааны билдингир. Бүдүрүлгө эелери ажылчынардың чедирген каража-когаралдарының оюну тургузуп аларын неген турарлар.

судче вед чыткыш чондан алган чечектери-биле судка келгенер. Ажыл сохадымшыкының болза ажылдың аар-берге байдалының болгаш куду ажыл төлөөлүгүнүн түнелти болган деп судка чүвө чугаалаан чык чүдүрүчүлери демдегелдөө.

Октябрь 22-де суд тодаралышыкының доаулаган болгаш ноябрьның баштайгы чарымында судтуң шийтирлин диджаары-биле манап турар.

(СЭТА).

КНО-нун Кол Ассамблеязының тоску сессиязы

НЬЮ-ЙОРК, октябрь 22. (СЭТА-ның тускай корр.). Дүгүн КНО-нун Кол Ассамблеязының пленарлыг хуралы болган. Хүн айтырымың талазы-биле бирги чүдүлү—төлөөлүкчүлөр бүүдүрүлгелерин хынаар талазы-биле комиссияны илеткелди бадылаары-биле холбаштыр Кол Ассамблеяның даргаы Ван Клиффенс «кыдат» (гоминданчы) төлөөлүкчүлөр бүүдүрүлгелериниң дугайында айтырымын бадылаашкына тускай тургузар деп дилек киргенин чарлаан болгаш шүүт бадылаашкына кире-кен. Гоминданчыны бүүдүрүлгелерин бадылаар дөш 35 төлөөлөр бадылаан болгаш 10 төлөөлери (ССРЭ, УССР, БССР, Польша, Чехословакия, Югославия, Индия, Индонезия, Швеция болгаш Бирма удурланган. Уш төлөөлөр (Норвегия, Дания болгаш Израиль) дадалаалан.

Индияның төлөөлүкчиси баштыңы Кришна Менои бадылаашкы дугайында сарнадавышаан, Кол Ассамблеяның даргазы сапаз-оналдар солгуртуу аргазын бербейн, ол айтырымын бадылаашкына тургусканына хоумудалын илереткен. Оларның дугайында чугаа чоруп, төлөөлөр болуп турар кижилерин Кыдаттың төлөөлүкчидери деп санааың турар бис деп Менои меделгөн. Оларның бүүдүрүлгелерин бадылааны Каттышкан Националларның Уставына удураанышкык болуп турар. Бүүдүрүлгелерин күрүнеин баштыңы бээр болгай. Ол оон-биле кызы Кол Ассамблеяның бүүдүрүлгелерин күрүнеин баштыңы бээр деп чүвени көрүп турар чүрүм дүрүмнериниң 27-ги чүдүлүгүне айтканын, чүгө дөргө, «Форманың күрүнеи» турбайн турар.

Оон соонда санал берген Совет Эмгекчилериниң төлөөлүкчиси Я. А. Малик Каттышкан Национал Организацианыңа Кыдат Улус Республикасы болгаш улуг кыдат улусту чүгө Кыдат Улус Республикасының төлөөлөр болуп деп чүвени онзалап демдегелгөн. ССРЭ-нің төлөөлери Индияның төлөөлөрүнн көргүскөн барымдаларына бүгүн каттыжып турар болгаш оон ужурундан гоминданчыны мангад дээр чүвени бадылаарына удурланган деп Малик меделгөн.

Бүүдүрүлгелерин хынаар талазы-биле комиссияны илеткелди ниитизи-биле 45 бадылаашкылар-биле бадылаан болгаш 8 төлөөлөр (ССРЭ, Польша, Чехословакия, БССР, УССР болгаш оон-даа өскөлөр) дадалаалан.

Оон соонда Кол Ассамблея «Чаа зайының пропагандамын чорутуу дугайында» Чехословакияның төлөөлөрүнн киргеп айтырымын база «Кыдат далайларың районуна судноларың хостуг чорутушкунуң үрөп турар чоруктарың дугайында» болгаш «Кыдат Улус Республикасына улур агрессти үлгедимшиктериниң дугайында» болгаш ол үлгедимшиктер дөш Американың Каттышкан Штаттарының шериг-далай флотунуң харымсалгалыг болурун дугайында» Совет Эмгекчилериниң төлөөлөрүнн саналдан айтырылары Ассамблеяның хүн айтырымына киреринге хамза-

рыштыр Кол комитеттин сүмелерин көөрүчө кирген.

«Чаа зайының пропагандамын чорутуу дугайында» айтырымы амгы сессияның хүн айтырымына кирер деп Кол комитеттин сүмеси Кол Ассамблея бадылаашкынарың хей нуруузу-биле бадылаан. Хүдээп алдынган шийтир баугаар айтырымын айтырымы Тускай политиктиң комитетке көөр.

Кол Комитеттиң хей нуруузу «Кыдат далайларың районуна судноларың хостуг чорутушкунуң үрөп турар чоруктарың дугайында» айтырымын Ассамблеяның хүн айтырымына кирерин база дагың сонгаарлар деп шийтирлүүнү хүдээп алганы-биле а ол ышкаш «Кыдат Улус Республикасына улур агрессти үлгедимшиктериниң дугайында болгаш ол үлгедимшиктер дөш Американың Каттышкан Штаттарының шериг-далай флотунуң харымсалгалыг болурун дугайында» айтырымын хүн айтырымына кирер дугайында айтырымын көөрүп сонгаарлар деп шийтир дөш Американың Каттышкан Штаттарының шериг-далай флотунуң харымсалгалыг болурун дугайында» пунктуну амгы сессияның хүн айтырымына кирер дугайында айтырымын көөрүп Кол Комитеттиң хей нуруузу-нун сонгаарлар деп шийтирлүүнү ССРЭ-нің төлөөлери шын эвес болгаш мырпайы барымдаа чок деп санап турарын А. Я. Вышинский меделгөн.

Оон соонда гоминданчы санал берген, оон меделгелдинде алгаш көөргө, Тайваньда сымниң берген чанышкың бөдүк болу-нун дөрбөчү үлгедимшиктерин солса-дыр көөн чок болуп турар.

АКШ-тын, Англияның болгаш Францияның төлөөлүкчидери Кол комитетке санал-дан турганын мынап, боттарының эрги чөвүлгелерин чүдүрүп, Кол комитеттин хей нуруузуң шийтирлүүнү деткип санал-дааннар.

Польшаның төлөөлүкчиси Скушетовский Ыраккы Чөөн-чүкө тайбының быжылаарына болгаш улустар аразының күшкүлүг чоруктарың чавырыдыларына оларын шийтирлөөр чорук ийи бээрин бөрүмдөш, хүн айтырымына айтканын айтырыларын сонгаарлашымын чөккө кирерин санаалан.

Совет төлөөлөрүнн саналдааны ийи айтырыларын көөрүп сонгаарлар дугайында Кол комитеттиң сүмеси Кол Ассамблея бадылаашкынарың хей нуруузу-биле бадылаан. ССРЭ-нің, УССР-нің, БССР-нің, Польшаның болгаш Чехословакияның төлөөлери ол сүмеге улур бадылааннар.

Совет төлөөлөрүнн саналдааны ийи айтырыларын көөрүп сонгаарлар дугайында Кол комитеттиң сүмеси Кол Ассамблея бадылаашкынарың хей нуруузу-биле бадылаан. ССРЭ-нің, УССР-нің, БССР-нің, Польшаның болгаш Чехословакияның төлөөлери ол сүмеге улур бадылааннар.

Совет төлөөлөрүнн саналдааны ийи айтырыларын көөрүп сонгаарлар дугайында Кол комитеттиң сүмеси Кол Ассамблея бадылаашкынарың хей нуруузу-биле бадылаан. ССРЭ-нің, УССР-нің, БССР-нің, Польшаның болгаш Чехословакияның төлөөлери ол сүмеге улур бадылааннар.

Совет төлөөлөрүнн саналдааны ийи айтырыларын көөрүп сонгаарлар дугайында Кол комитеттиң сүмеси Кол Ассамблея бадылаашкынарың хей нуруузу-биле бадылаан. ССРЭ-нің, УССР-нің, БССР-нің, Польшаның болгаш Чехословакияның төлөөлери ол сүмеге улур бадылааннар.

(СЭТА).

Германияны чарар политикага удур

БЕРЛИН. Германияны каттыштыра-рына шийтир болуп турар Барың Германияны дагыңа белеткээр бонн чаа-кың чорудун турар политиказын сөөлүгү үдө барың герман парламга узам-на бүүру шашканын турар.

Немец улустуң эрге-ажыктарына таар-жыр дагыңа политика болза, «Германияны катан каттыштырамын кол проблема кылдыр көөрүң» барымдалаар ужурут деп Дортмунда үнү турар «Вестфелде та-геблатт» солун мурнуку чүдүлгөге дем-дегеп турар. Барың Германияны чеп-сеглээр дугайында лондон шийтирли Германияны катан каттыжарын үр үдө бол-дуникас кылып турар деп солун бижи турар.

«Миттельбайерше дейтунг» деп база бир барың герман созуу база-ла лондон шийтирлеринге удурланып турар болгаш ол шийтир Барың Германияга өскелен

лаваарыга чок болуп чорутуу ванчап-даа берип шыдаас деп меделеп турар.

Барың герман армияны катан тургузар планлары «Штутгартер дейтунг» солун шийтир шүүтүлгөп турар.

Барың герман профвеледери «Деп-юэриң чорудуп турары дайын белет-келдиниң политиказын хүдээп албааны-биле холбаштыр «Гамбургер аншейгер унд нахрихтен» деп барың герман солунун диднадыны «Нейес дейчланд» солунун бижээни «бир эвес профвеледериң 6 миллион кижигүнери боттарының өг-бү-дөлери-биле катай 20 миллион кижиге бол-дуу санатынын, азы Федералдыг Республиканың чурттакчыларының 40 хуузу болуп турарлар маңаа удурланып турар Барың Германияны чепсеглээр болду-мас» деп бижээ.

(СЭТА).

Кенияда байдал

ЛОНДОН. Национал-хосталгалыг шим-чөөшканын базарының согулазы-биле Кенияга онза байдалды англи эрге-чагыр-галарың чорутканымың үезинден бээр ийи чык болуп турар.

Англи эрге-чагырларынның миннип турары-биле азырга ол үениң дугурзууда Кенияга II муң негрлер алган. Он-он муң негрлерин боттарының чурттаар чер-леринден үндүр шөлөөн болгаш курдавыр кылдыр сүрүп алган барганнар.

Кения шериг базаны болу берген. Ийи генерал Эрскинге баштыккан тускай чөөн-африка командиланын тургускан. Ам Ке-

нияны национал-хосталгалыг шимчөөшканын киржиңчелеринге удур шериг операцияларына англи солдаттардан аң-гыза ол черниң шериглери, полиция, по-лицейжи кур күштер киржип турар.

Кенияга онза байдалды чорудары-биле холбашкан чарыгдалар чыл төнтүзүңге чедир 22 миллион хире фунт стерлинг чедер деп санап турар.

Кения онза байдалга майи хире үениң дугурзууда турары билдирмес деп англи эрге-чагырлар миннип ужурга таваржып турарлар.

(СЭТА).

Мексикада полицейжи үлгедиглер

НЬЮ-ЙОРК. Юнайтед Пресс агентствели-ниң корреспондентизиңиң дындамып турары болза, Мексиканың Коммунист партиязының чыгыңы секретары Дюнисо Эспиносу тузун чоруглааны-биле калы 12 кижиге база чоруглатырған. Туттуруң хо-ругдатырғанлары аразында—Мексика-ның ажылчы-таравчы партиязының баштыңчымы Валентин Кампа, оон ба-

дайи Мария Лопес Де Кампа, херөөженер шимчөөшканын улурутуучулары Консу-эло Уранхе болгаш Эрмелинда Эрнандес Перес, дашчыларың профвелелиниң улурутуучу—Хуан Сильва Оливера, демір орукчуларың профвелелиниң улурутуучу—Примитиво Росо болгаш өскөлөр-даа бар.

(СЭТА).

КИНО

„Шуурган“ деп индий фильм

Бистид областың кино-экранныңа үнүп эгелгөн «Шуурган» деп уран-чечен индий кино-чурук көрүчүлөрүнн сонугу-рамын хаара тудуп турар.

Кинонун эгезинде бир адым, эштенчи уугу Рани анык болучуку Мохан Рамга ынакшып турар. Иччылжак, анык бол-чучуңун чүрөөңиң журамы—чараш кыс Джанки амвар. Иччангаш Рам биле Джан-ки бот-боттарыңа күштүү-биле ынакшы-жып турар. Джанкиниң аламы Лала Дин Дайың адым болганың ужурундан ич-жен бай Кувердаска хей акша төлөөр өр-елти турган. Ону ажылаат, Кувердас Джанкини катый кылдыр салып алыр со-гурамын сала бээр.

Ол аразында Джанки биле Рамның ку-дазының хүнү келир. Анык душтуктарың алгап-йөөрөө дөш бүгү кожоларың база четкелден келир. Өөрүшкүңүң хөгдөлү өг-дөөр. Ан-шиммеделиң таңдалашкың ки-лиң-не түдүктөп турар, Джанкиниң не-лиңиң чүрөөңиң аар-берге аары хенертеп келир. Иччангаш, куданы сонгаарлардыр ужурга таваржылар.

Хөгүч Кувердас чараш кыс Джанкини шыда-ла күзеп турган. Джанкиниң ала-зының өрө төлөөр шийег чогуң билгеш, Кувердас уругну амаа катый кылдыр бээр негээр. Бир эвес да оон ойталаар бол-за, ону өрелгип кижиге аары санааш шийдери-биле, база ону чуртуп турган б-жымныдан үндүр өлмүдү болгаш колшук-хөргөңиңиң тузуп алары-биле көргүтүп өгдөөр.

Уруган Лала Дин Дайың мунчулуш-кун киличектей бээр. Оштуп болгаш ка-ры-сагыштыг Кувердас болза, Лала Дин Дайың чанын дилгөн хандырбайн, хары «Мен—коммерсант ышажымгай!»—деп мактанарын үргүлчүлүп турар. Чамый-чкып Кувердас биле аразының чугаалың таварыга болуп дынап калып, өрөө түр-турган аламы болгаш хөгүч аарыг нелиң аргажок аларган берге байдалдан уштуп аларын болаш, Джанки Кувердасын каас бажымыңа баргаш, оон кадайы болурун чопшөөрлөтөр.

Кижиге дөргүтүп ышкыңган кыргыс Ку-вердасын кадыг-дошкун негеделиниң дугайында медел көжө чуртуп турганнар-ның ханы хордалың хайныктырып үндү-рер. Олар хөңнү чок мөлчүкчүнүн тыны-га боттары-ла чедип каарыңа беленер. Ол ышкаш, анык эр Рам Кувердасын күзелип боттангырап баарын таңгы-рапал турар. «Кувердасың куданы болбас ужуру!»—деп ол ажымы-биле чугаалап турар. Иччалаа-ла куданы болдурубазы-

ның чыгыс аргамы болза, Джанкиниң ала-зының 15 муң рупий (акша) өрөңи Ку-вердаска төлөп бээр болур.

Чыгыл сеткилдиг анык кыс Рани ол бүгү болушкунунуң чөптүгү эвес тала-рың болгаш анык оон Рамның мунга-радың хандыр билбешаан, Джанки-ниң аламы Лала Дин Дайыңды тарып ал-ган өрөңи хөгүчүге келир эгидип бээр-иче чурттакчыларың кылгырып өгдөөр. Тү-релги болгаш бөдүүн кижилер эрес кыс Раниниң кылгырымыга ийи-биле катты-жып, чогуур түңгү чымып алырлар. Ич-чалаа-ла акша дузалалың ооздаан! Бар-дам-даа бол, чорук Кувердас куду боу-ламы кыдып четиригитер.

Лала Дин Дайыңды аарыг кадайы урууну Кувердаска кадай кылдыр берип-келип дынап калып, чүрөө чарып өлүп калыр. Джанкиниң адым киличектеңи-геге болгаш ажыг-шүжүгте шыдашпайн албайт бээр.

Кино соолдуреп турар, көргүчүг шуур-ган болур. Хат күштедиң, суукчу чаа-мын төп-ле турар. Эмгекчиңиң кижи Рам-ның боданы хөмө аптар. Кувердасын бажы-жеткеп каарыңа Рани белеткелди бээр.

Калган эл-чазык турунган Рам ба-жымыңа келген, удумзурай бээрге, Рани бүткөп дунуң ажылааш, Кувердасың бажымыңа чорутар. Эңирөөш аразаның берген Кувердас девиден көрткан Джанки-ни сүрүп күштеп-күчүлөп, боосталап тур-ганының кырын орта кире берген Рани ол черин Кувердасын бажыкетп каалтар.

Оон соон дарың, Ранини сугап турар. Ранини аламыда азып өлүрер кылдыр шийдериң эмгекчиңиң прокурор неген турар. Иччалаа-ла хөгүчүнү кымыл кел-ген хей-аның үлгедиглериң Рам болгаш херичилер судка илеретип турарлар. Суды шийткел доктаалын номчуп орда, Рани хоран ижишкен өлүп калар.

Кино-чуруктун улусчу уран-чеченин-ден ангыда, бир кол чүдү болза, капита-листич ниитилек турда бөдүүн адым кижиге кажан-даа эни амдырал көрбөс өлөрүнн эрге-меделди демей-ле куду көрү-лөр дээрин көрүчүлөр тодаргайы-биле улаан боданы бээр. Калган шуурганың чыкы-чайкы черни хөгдөлөндүр бүргөп келген турар, көрөгөч чок тогулукчу Ку-вердас дээрин ынак эжин херек кырыңа чарып аларган үдө, кымылаар денгек чок өлөм-кымылка бүртөккөн чымы эр Рам-ның «Бө черде киличектеңиңиңиңиң ка-жы төнерин!»—деп кылгымы көрүчү-лериң чүрөөңи саргыдылтар.

С. САНДЮ.

Харымсалгалыг редактор Д. О. БЕГЗИ.

1955 чылда

„ШЫН“ СОЛУННУН

чагыдылганың хүлээп алары эгелгөн.

Чыгыдылганы «Союзпечать» Кызыл хоорайда болгаш районнарда салбырлары, харылааның салбырлары болгаш агентилери, почталыоннар, а ол ышкаш бүүдүлгелерде бол-гаш албан черлеринде, колхозтарда, совхозтарда болгаш МТС-терде база өөредилге черлеринде чыгыдыла талазы-биле хей-ниити төлөө